

OBČINA TRBOVLJE
OBČINSKI SVET
Mestni trg 4, 1420 TRBOVLJE

tel.: 0356/34-800, faks: 0356/27-986, e-mail: obcina.trbovlje@trbovlje.si

12.

Številka: 032 – 15/2020 – 12
Datum: 8. 12. 2020

OBČINSKI SVET
OBČINE TRBOVLJE

ZADEVA: Sklep o stališčih Občinskega sveta Občine Trbovlje do predloga Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

Pravna osnova: Statut Občine Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 19/16, 12/18 in 4/20)

Namen: Razprava in sprejem

Priloge: Predlog sklepa
Obrazložitev

Poročevalec: Jasna Gabrič, županja

PREDLOG

Občinski svet Občine Trbovlje je na podlagi 19. člena Statuta Občine Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 19/16, 12/18 in 4/20) na ___ seji sveta, dne __. __. ____ sprejel

S K L E P

1. člen

Občinski svet Občine Trbovlje se je na 11. redni seji seznanil s predlogom Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda (v nadaljevanju Strategija), ki jo je pripravila družba Deloitte Slovenija.

2. člen

Občinski svet Občine Trbovlje potrjuje ugotovitev Evropske komisije, da sta v Sloveniji le dve premogovniški regiji, to sta Savinjsko-šaleška in Zasavska regija, med katerima je edini še delujoči premogovnik Premogovnik Velenje, Rudnik Trbovlje – Hrastnik pa je v postopku likvidacije. Obe regiji je, zaradi potreb Slovenije, močno zaznamovala dolgoročna dejavnost pridobivanja premoga in proizvodnja električne energije. Občinski svet Občine Trbovlje upravičeno pričakuje, da bodo sredstva za izvedbo pravičnega prehoda in prestrukturiranje namenjena izključno za namen, kot ga opredeljuje Strategija.

3. člen

Občinski svet Občine Trbovlje od države zahteva, da država kot lastnik poskrbi za izvajanje monitoringa in, da ustanovi pravno osebo, ki bo skrbela za vse objekte, ki se ne morejo oz. ne smejo prodati, saj predstavljajo edino zapuščino 200 let rudarjenja (npr. glavni vhod v rudnik, rov Trbovlje – Hrastnik,...), in za vso ostalo javno infrastrukturo, ki mora prav tako ostati v državni lasti (npr. zelene površine – Retje...).

4. člen

Sklep velja takoj.

Številka:

Datum:

**Županja Občine Trbovlje
Jasna Gabrič**

OBRAZLOŽITEV

Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

Skladno s Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom (NEPN) je za prestrukturiranje in razvojni prehod premogovnih regij potrebno pripraviti dolgoročno nacionalno strategijo.

Skladno s tem bodo pripravljene naslednji dokumenti:

- Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda (v nadaljevanju: strategija),
- Območni načrt za Savinjsko-Šaleško regijo (v nadaljevanju SAŠA regija),
- Območni načrt za Zasavsko regijo.

Evropska komisija v sklopu Semestrskega poročila v letu 2020 identificirala približno 100 regij oz. območij, ki se zaradi svoje navezanosti na energetske intenzivne in za okolje obremenjujoče poslovne procese uvrščajo med upravičena območja pravičnega prehoda. Kot takšni območji je Evropska komisija prepoznala tudi dve slovenski regiji, in sicer Zasavsko in SAŠA regijo. Obe je zgodovinsko močno zaznamovala tradicija premogovništva ter proizvodnja električne energije iz tega fosilnega goriva.

Slovenija si prizadeva, da skladno z zavezami Pariškega sporazuma, podnebnimi in energetske cilji EU ter Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom (NEPN) doseže podnebno nevtralnost do leta 2050 na pravičen način in sprejemljiv način. Namen Strategije je zato opredelitev nekaterih ključnih srednjeročnih odločitev, ki bodo najbolj prizadetim regijam omogočali postopen in pravičen proces dolgoročnega energetskega, okoljskega, gospodarskega in družbenega prestrukturiranja kot posledice prehoda s premoga na druge vire energije. Strategija podaja dolgoročen pogled na razvoj premogovnih regij in se osredotoča na opredelitev strateških in operativnih ciljev družbenega in gospodarskega prestrukturiranja teh regij.

V avgustu in septembru 2020 je v Sloveniji potekala priprava osnutka Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda (Strategija), ki v središče postavlja pravičen prehod dveh slovenskih regij, ki sta močno zaznamovani s premogovništvom – Savinjsko-Šaleške (SAŠA) regije in Zasavske regije. S pripravo Strategije bo Slovenija opredelila nekatere ključne srednjeročne odločitve, ki bodo najbolj prizadetim regijam omogočali postopen in pravičen proces dolgoročnega energetskega, okoljskega, gospodarskega in družbenega prestrukturiranja kot posledice prehoda s premoga. Hkrati bo Slovenija s sprejemom Strategije naredila pomemben korak k podnebno nevtralni družbi.

V SAŠA regiji, so bili scenariji postavljeni okrog predlaganih letnic prenehanja rabe premoga. V Zasavju, kjer ni več delujočih rudnikov in termoelektrarne, pa so bili scenariji oblikovani okrog možnega nadaljnjega socialno-ekonomskega prestrukturiranja regij. Vsak scenarij je bil preučen po štirih kategorijah pravičnega prehoda, t. j. gospodarstvo, energetika, ljudje in okolje.

Analiza je pokazala, da se obe slovenski premogovni regiji nahajata na različnih stopnjah prehoda, zato je bil uporabljen drugačen pristop k oblikovanju scenarijev. V Zasavju je bil Rudnik Trbovlje-Hrastnik že zaprt, sanacija okolja pa je v izvajanju oziroma se je delno izvedla. Analiza stanja je pokazala, da so za uresničitev pravičnega prehoda v regiji potrebni predvsem socialno-ekonomski ukrepi, torej ukrepi za izboljšanje kakovosti življenja in spodbujanje gospodarstva. Scenariji za Zasavje so bili zato oblikovani okoli socialno-ekonomskih razvojnih možnosti, oziroma različni prioritizaciji teh možnosti (poudarek na kadrih in socialni infrastrukturi, poudarek na gospodarstvu, ali kombinacija).

Danes Zasavska statistična regija vključuje štiri občine, med katerimi so tri od teh splošno prepoznane kot rudarska okolja z bogato tradicijo rudarjenja. Zaradi zrelosti faze procesa opuščanja premoga v regiji je vplivno območje premogovniške industrije danes tako jasno prepoznano in umeščeno v občine Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi. V teh občinah so nosilci rudarske pravice v regiji izvajali vse dejavnosti, obenem pa so bila in še vedno so zaradi opuščanja premogovniške dejavnosti postavljene pred številne zahtevne okoljske, gospodarske ter družbene izzive.

Najugodnejši scenarij za Zasavsko regijo bi bil po našem mnenju »harmonični scenarij«, katerega glavne značilnosti vizije so naslednje: Zasavje se spremeni v regijo, ki razvija tako kakovostno življenjsko okolje kot tudi potencial ključnih lokalnih podjetij. Dnevne migracije so poenostavljene z izboljšano prometno infrastrukturo, kar nadarjeni delovni sili in turistom omogoča, da lažje pripotujejo v regijo. Izboljšani bivalni pogoji privabljajo domačine nazaj v regijo. Starajoče se prebivalstvo je podprto z izboljšanimi negovalnimi zmogljivostmi in ukrepi „srebrne ekonomije“. Kljub nezaključeni sanaciji na pridobivalnih prostorih rudnika Trbovlje-Hrastnik in pa zlasti neustrezno izpeljanemu procesu družbeno-ekonomskega prestrukturiranja, se regiji v okviru koncepta pravičnega prehoda obeta nova priložnost, s katero bo lahko urejal razvojni zaostanek. V tem smislu je smiselno posebna obravnava regije kot premogovne regije v kontekstu nacionalnega in Evropskega razvojnega financiranja.

Občina Trbovlje se je v ta proces intenzivno vključila. Sodelovali smo na vseh dogodkih, predstavitev in delavnicah ter pripravili tri projekte predloge. In sicer:

Obnova in dekontaminacija območij ter sanacija tal in projekti za spremembo namembnosti (komunalna opremljenost OIC Lakonca, priprava tal in projekti za spremembo namembnosti Opekarna, priprava tal in projekti za območje Jasna stran Trbovelj). V tem projektu, ki smo ga opredelili kot prioritetenega, smo identificirali tri območja in njihovo ureditev; OIC Lakonca, JST, ki ga želimo urediti za namen naselja enostanovanjskih hiš, Opekarna – gradnja vrtca in šola. Iz sklada želimo financirati odkup zemljišč, pripravo prostorskih aktov, dokumentacije in komunalno opremljanje območij. Gre za vsebinsko povezavo vseh treh območij – v OIC Lakonca želimo s komunalnim opremljanjem pridobiti večje število novih delovnih mest, v JST urediti stanovanjske probleme mladih družin, tudi zaposlenih v OIC Lakonca, na Opekarni pa posledično zgraditi nov vrtec in šolo, kamor bi ti zaposleni in stanovalci lahko vključili svoje otroke in bi imeli rešen tudi problem varstva.

Obnova in revitalizacija območja in projekti za spremembo namembnosti območja Ojstro "Park vseh generacij Kipe" (ta projekt je združljiv s projektom revitalizacije rudniških površin v občini Hrastnik). Gre za ureditev največje zasavske rekreacijske cone, ki povezuje Trbovlje in Hrastnik. Predvidena je za športne, rekreacijske, izobraževalne aktivnosti. Celo območje pa je preprejeno s pešpotmi in kolesarskimi potmi.

Obnova in revitalizacija vrtičkarskih con v občini Trbovlje. Upoštevali smo vse vrtičkarske cone v Trbovljah, kjer bomo poskušali urediti vrtičke - parcele, komunalno opremljenost, urediti skupne prostore...

Pri pripravi projektnih predlogov smo se povezali z javnimi zavodi, lokalnimi podjetji, sosednjimi občinami in tudi z Občino Velenje.

Likvidacija družbe RTH Rudnik Trbovlje – Hrastnik d. o. o. – v likvidaciji

Občinski svet je že na decembrski seji 2019 obravnaval informacije o poteku zapiralnih del RTH d.o.o. – v likvidaciji. Že takrat je bilo jasno, da RTH d. o. o. – v likvidaciji v skladu z Rudarskim zakonom degradiranih površin ne bo saniral do konca, morajo pa te površine ustrezno zavarovati. Zato Občina Trbovlje apelira na državo, da izvede sanacijo do konca oziroma, da se za dokončanje sanacije zagotovijo dodatna potrebna sredstva. Takrat je bil sprejet sklep, da se *»pozove pristojne državne organe, da zagotovijo dodatna finančna sredstva za dokončanje projektov, ki so bili še predvideni v sklopu sanacijskih del, ter finančna sredstva za vzdrževanje teh površin. Državne organe naj se pozove tudi, da zagotovijo brezplačen prenos nepremičnin, ki so strateškega pomena za občino in so v širšem javnem interesu«*.

Z 31. 12. 2020 naj bi bila družba izbrisana iz registra in likvidirana. Trenutno zaključni tehnični pregledi še niso zaključeni. Po izbrisu družbe iz registra bo potrebno zemljišča vzdrževati in izvajati monitoring. Vzdrževanje naj bi bilo običajno v pristojnosti občin, za monitoring pa so v teku še dogovori, da ga bo izvajala država (ARSO). V kolikor potem monitoring pokaže, da pride do poškodb zemljišča, ki so posledica rudarjenja, se sanacija izvede na osnovi Zakona o naravnih in drugih nesrečah. V kolikor pride do večjih poškodb zemljišč ali objektov in je stanje posledica rudarjenja, stroške krije država, manjše poškodbe pa naj bi šle v breme občinskega proračuna.

Glede na trenutno stanje, bi bilo potrebno ponovno pozvati pristojne državne inštitucije, da se zagotovijo sredstva za dokončanje vseh del, skladno s projekti, oziroma, da bodo površine sanirane tako, da občina ne bo imela nobenih dodatnih stroškov. Poleg tega je potrebno apelirati na državo, da zagotovijo sredstva za vzdrževanje površin, saj občinski proračun tega ne bo prenesel. Glede na 200 letno rudarjenje in posledice tega rudarjenja lokalna skupnost vsekakor ne more zagotoviti sredstev za sanacije in odpravljanje poškodb, ampak smo prepričani, da je to dolžnost države kot lastnice rudnika.

Slab mesec je do uradne likvidacije rudnika Trbovlje – Hrastnik, ki po informacijah, ki jih imamo, intenzivno poteka. Glavni tehnični vodja rudnika g. Urban Berger je za medij KUM 24 pojasnil, da trenutno tečejo upravni postopki za prenehanje pravic in obveznosti v predelovalnem prostoru (zajetih je preko 13.000 parcel). Z upravnim postopkom prenehajo pravice rudniškega prostora. Gre za zapletene postopke, potekajo tudi tehnični pregledi na katerih se ugotavlja ali so bile odpravljene posledice rudarjenja oziroma ali je površina sanirana do te mere, da je mogoča nadaljnja raba ali pa povrnjena v prvotno stanje. Trenutno je RTH vložil sedem oziroma osem vlog za posamezna območja.

Ne glede na to kakšen je status podjetja, se morajo tehnični pregledi opraviti do konca, v končni fazi jih mora speljati upravni organ ali država, ki nekomu naloži obveznosti, da se to izpelje do konca. Trenutno je izvajalec RTH d. o. o. – v likvidaciji in bo verjetno tudi v nadaljevanju (RTH ali pravni naslednik). Nekateri pregledi potekajo bolj enostavno, drugi manj, zato je težko govoriti koliko časa bodo še trajali. Ni pa odvisno od RTH, temveč od upravnega organa. Država mora poskrbeti za rudniške zadeve, ceste in zadeve povezane z vodo.

Zato predlagamo občinskemu svetu, da od države zahteva, da država kot lastnik poskrbi za izvajanje monitoringa in, da ustanovi pravno osebo, ki bo skrbela za vse objekte, ki se ne morejo oz. ne smejo prodati, saj predstavljajo edino zapuščino 200 let rudarjenja (npr. glavni vhod v rudnik, rov Trbovlje – Hrastnik,...), in za vso ostalo javno infrastrukturo, ki mora prav tako ostati v državni lasti (npr. zelene površine – Retje...).

Jasna Gabrič, mag.
županja občine Trbovlje